

AN-HA-BÁO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM
EDITION EN QUOC-NGŨ DE L'APPEL

Organe d'Informations Agricoles, Commerciales et Industrielles
NHÀ BÁO Ở TẠI ĐƯỜNG—Boulevard Delanoue—Cantô
Directeur Politique: TRẦN ĐẠC-NGHĨA

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
Nº 1867

PHẠM-KY-XUONG
CỦA-SỐT

Về việc mua bán hay là
mua nhứt-trình hay là gở
bãi đặng báo xin để thơ
cho M.Đồ-vân-Y quản-ly

Lúc mua báo xin các
ngài chiến cổ, gởi số tiền
luôn, bốn-quán lấy lập
tham cảm.

ĐỒ-VÂN-Y

QUẢN-LÝ

Giá bán nhứt trình
AN-HA

Trọng năm.....5\$00
Sáu tháng.....8 00

Giá bán riêng nhứt
trình L'APPEL

Trọng năm.....6\$00
Sáu tháng.....4 00

Giá bán chung hai bên

Trọng năm.....10\$00
Sáu tháng.....6 00

ĐỜI NGƯỜI

Phận làm con trong nhà, làm dân trong nước

Không thiếu chi vắn-dề mà
bản, mà bản có ngay giờ đư đầu
mà đư bản cũ chuyên minh-mong
này thì chẳng hóa ra là cuốn sống
lắm. Nhưng thiết tưởng và xét
cho chính lý thì cũng nên bàn.
nên giải về đời người.

Thế nào là gọi đời người? Câu
hỏi này làm để đáp làm, ai cũng
đáp được. Đời người là lúc mới
lột lòng mẹ cho đến lúc nên người
nghỉ ngơi, nghỉ gia, rồi đến chung
xuống lỗ, tròn ở dưới ba tấc đất,
thế là đời người. Nhưng hỏi đến
"đời người" phải làm đi gì? Tuy
là câu hỏi này không gút-mắc, không
làm đến người lộn óc, điên trí.
chớ cũng khó mà trả lời cho mau
cho thông suốt được!

Vậy tôi cũng thử trả lời coi có
chút gì đúng với ý của độc-già
chăng!

Đời người khổ lắm thay, rập
cho ven cái trách nhiệm đời người
mà lấy cái bề hình-thức sống với
cái trách nhiệm ấy thì thật là khổ,
tôi thật là khổ lắm nhọc-trí, nhưng
lấy bề hình-thức mà sống thì khoái
lòng lắm lắm.

Như xưa kia đức Khổng-tử đi
truyền bá đạo đức của ngài thì
ngài đã chịu biết bao nhiêu sự cay
đắng. Đến lúc ngài gặp được cái
thời buổi mà gieo cái giống đạo
đức ra, không phải là dễ là hết cực,
nhưng lúc ấy ngài thường nói với
môn đệ rằng: «Từ đây ta đánh
ngậm cười nơi chín suối rồi» (ngã
hâm tiếu cữu tuyền tại thử) đó đủ
chỉ rằng làm được tròn cái trách
nhiệm của một đời người thì trong
lòng tự khoái tự vui. Nhưng ta
đây có cái đạo đức gì như Khổng-
tử không? Chà háng rằng không!
Ta chỉ có cái trách nhiệm làm dân
trong nước làm con trong nhà đó
thôi.

Vậy cứ theo câu «tiên tri kỷ gia,
hậu tri kỷ quốc» mà bàn về cái
thuyết làm con trong nhà trước.
Làm con trong nhà tất cũng là
một cái phần trách nhiệm của
"đời người" đó, làm con trong
nhà sao cho được đến ơn sanh
đường, sao cho được cha mẹ vui
lòng, chỉ nghĩa là làm cho tròn bổn
phận từ lúc hàng vi cho đến hồi
phủ hủn, chớ không phải để lo
cho đời mình được vinh van, ăn
ngon, mặc ấm, nệm cao gối dày,
còn để cha mẹ phải cực nhọc gian
trúan, an ở nhà bếp, ngủ ở vật tre
mặc đồ rách như thường tình của
một đám râu mày nhân-nhuệ kia
vậy. Cái phần làm con trong nhà
rất dễ, chỉ có cái là thương, hiểu là

thảo-lão, kính-là kính nhường thì
đủ, chỉ có cái trách nhiệm làm dân
trong nước mới là khó cho.

Làm dân trong nước thì phải
thương nước, phải yêu nước, vì
nước là chỗ mình trú ngụ, nước
là chỗ mình dựa tựa khi bầm mà
sanh ra ở đời, nước là chỗ bảo
tồn cái nhân mạng mình, nước là
chỗ quê hương của tổ-phụ mình.
Nhưng hỏi thương nước phải
làm cách nào, đi ra hô hào ở nơi
miệng chẳng? Không, không,
thương nước thì để ở trong, chớ
không cần hô hào ra, tỏ vẻ ra,
thương nước không phải ở nơi lời
nói ngoài môi, mà chính là ở nơi
cách hành vi của mình vậy. Mà ta
làm đi gì bây giờ đang tỏ rằng ta
thương nước? Ta làm ngay chẳng?
Không, không cần ta chỉ lo mở
đường kinh-tế, ta lo khoản trương
các nghệ mĩ-thuật ta bình-vực
quyền lợi ta, nói tóm là ta làm
cho nước ta được giàu, dân ta
được mạnh để khỏi ngoại quốc
khinh thị là đủ.

Làm người mà xử cho tròn cái
trách nhiệm làm con trong nhà,
làm dân trong nước thì có gì tốt
hàng; đời người mà được toại chí
vui lòng, được người khen kẻ
nhắc, được có ích cho xã-hội mới
chàng uống cái "đời người".

Phượng ngôn Langsa có câu
«Người sanh ra ở đời dặng giúp
cho xã-hội» (on est au monde pour
la société) xem câu đó thì đủ biết
cái trách nhiệm của đời người là
cần yêu đương bao!

Người sanh ra ở thế mà biết
quy trọng cái đời người, biết theo
cái luật của tạo-hóa biết xử tròn
cái phận làm con trong nhà làm
dân trong nước thì cái "đời người"
của người ấy là "đời người" thiệt,
còn kẻ mà chẳng biết yêu trọng
đời người không theo luật tạo-hóa
không biết giữ phận làm con trong
nhà, làm dân trong nước, cứ bo
bò giữ cái thân mình là trọng hơn
ai hết thì cái đời người của kẻ ấy
là giả vậy. Cái tinh-thần của kẻ ấy
không có, chỉ có đồng thịt phàm
rối bao cái lột người ở ngoài, bề
mặt một đám mưa thì rá hờ rích
lột, lời đồng thịt phàm ra trở trở
như gỗ chớ không bỏ ich vào đâu.
Sinh ra ở thế sao cho oanh oanh
liệt liệt trong thì vì nhà, ngoài thì
vì nước mới chàng uống cái "đời
người" của mình, cái đời người
của mình mới thiệt cho.

Tôi coi ở trong thời buổi này,
trong mười người đã hết sáu bảy
người không biết trọng cái đời

Các quan Tổng-trân

Vinh-thắng, thuyên-bồ và hồi-hưu

Có tin của quan Toàn-quyền
Varenne ở Đại-Pháp gửi qua cho
hàng rằng: kể từ đầu năm 1927, ông
Baudoin Thống-sĩ tại xứ Cao-
man sẽ đặc lệnh hồi hưu đường
lão và ngài sẽ được thăng chức
Tổng-thống-hàm (Gouverneur gé-
néral honoraire).

Ông Le Fol chánh Tham-biện
nhứt hạng đang quyền chức
Nguyên-Soái Nam-kỳ sẽ vinh-thắng
chức Thống-sĩ tam hạng và sẽ đi
ngồi Thống-sĩ xứ Cao-man để thế
cho ông Baudoin hưu trí.

Ông Blanchard de la Brosse chánh
Tham-biện nhứt hạng đang tổng-
trân quận Quảng-châu-loan giáp
giới Trung-hoa-quốc sẽ lãnh quyền
chức Nguyên-Soái Nam-kỳ để thế
cho ông Le Fol.

Công-chúa Xiêm-la

Viếng thành Nam-vian

Công-chúa Valoya, có ông hoàng
và bà công nương đưa với lính-ai
cùng là các cô hầu tháp tùng đồng
đạo, sang viếng thành Nam-vian-
dà đến Rêam ngày 15 Novembre
1926 lúc 8 giờ ban mai. Quan chủ
đình Kampot, thay mặt cho quan
Toàn-quyền, có đến tiếp nghinh
Công-chúa và ông hoàng nước
Xiêm. Sau khi dự yến rồi, Công-
chúa Valoya và chư vị tháp tùng
có đi nhân du tại Kép rồi đi thẳng
đến kinh-thành Nam-vian.

Qua bữa sau, Công-chúa và ông
Hoàng với bọn tùy tùng, đi xem cổ
lạc Đê-thiên Đê-thích (Angkor) và
lượn dịp sẽ viếng xứ Kompong-
Thom và Siem-Reap rồi trở về Nam-
vian ở chơi vài bữa lễ đến viếng
kinh-dô Saigon.

Văn uyển

Hòa vận bài thơ tặng 10 vị

Quan-hạt Hội-dồng trong Đ.P.T.B
Phát cơ Chiêu khắp cả non sông
Phát-Việt Bến gan giữ chữ đồng
Đồng Europe lấy lòng nam chí bắc
Thịnh danh chói rạng với tây đông
Đôn tài chỉ sĩ giống Nam-Việt
Huân giáo hóa khai giống Lạc-Hồng
Huệ động trời nam mau tỉnh giấc
Bỉnh Liêm chói rạng Bắc Nam Trung.
NGUYỄN-LÝC-TAƯC
(Phu-lộc)

người, không biết yêu cái đời
người, bất cứ là người ở vào hạng
nào cũng chỉ cứ bo bo theo cái bà
phủ-quí, cái mới vinh-hoa, chớ
không kể gì đến cái đời người như
tôi đã giải ở trên kia.

Tôi dám chắc ở xã-hội nào mà
dân cư đều biết yêu trọng cái đời
người thì xã-hội đó, bất hạp là
về phương-diện nào cũng không
yếu hơn ai cả.

V. M. T.

Dùng người chớ nghi

Thánh nhân có nói rằng: «dùng
nhơn mạc nghi, nghi nhơn mạc
dụng» nghĩa là dùng người chớ
nghi, nghi người chớ dùng. Hay
thật là hay, thánh nhân không nói
một đếu gì mà không sâu-xa,
không hạp với lý-tưởng. Thật vậy,
ta dùng người mà ta còn nghi
người thì thế nào ta dùng người
được, mà đầu cho ta có gương
dùng người nữa thì người cũng
chẳng rắng mà giúp ta bao giờ, tại
sao vậy? Xin thưa, ta dùng người
mà ta còn nghi người thì ta đâu
có phú thác được hết mọi việc cho
người, vì ta có cái sở nghi ở trong
thì ta giao việc cho người tại nào
ta tránh khỏi đếu sụt-sè, mà bề ta
sụt-sè thì tất là ta mãi lo ở các việc
ta đã phú thác đó. Ta phú thác việc
ta cho người là tại ta lo không
kham hoặc ta mắc bận việc khác
không thể lo việc đó được, đã phú
thác cho người rồi mà ta vẫn
không yên trí cứ chăm-qui nơi ấy
thì bảo sao cho khỏi hồng các việc
khác, lại có nhiều khi cái sở nghi
ta nung-nẫu ở trong trí ta quá nên
lúc mà người ta đang dùng để
giúp việc cho ta có làm đếu chỉ
không hạp với chánh-kiến ta thì
cái sở nghi ta phát sanh ra nữa mà
làm cho ta không dùng người giúp
việc ta nữa được, thành ra hư-
hỏng cả mọi việc của ta phú thác
cho người. Về người giúp việc cho
ta, thầy ta nghi người thì ái-ngại
vô hạng, không biết ngày nào phải
mang hại tại tay ta, mãi lo buồn
ắc là phải nản chí mà không siêng
lo việc ta đã phú thác cho người,
ấy có phải là hồng việc chẳng? Lại
nữa có kẻ có tâm chánh, có cái chí
trung-thành giúp việc cho ta,
nhưng mà thầy ta có cái sở nghi
cho người thì này sanh ra cái "khi
giận lấy" để làm ngay theo cái sở-
nghi của ta đó; một là để làm mà
bỏ ghét; hai là tại tức trí vì mình
tâm chánh mà bị người nghi mình
tâm tà thời thì làm càng dễ cho
dùng theo cái sở-nghi của người.
Vì các duyên cơ đó mà từ xưa đến
nay biết bao nghiệp vương-bá,
biết mấy đàng anh hùng sa sẩy
thả trôi danh dự theo giòng nước.

Ta cứ xem ngay như đời Tây-
Hơn ông Bái-cộng vì nghi Hàng-
Tin làm phản nên Hàng-Tin vì sợ
hại cho mình nên làm phản. Đến
lúc Hàng-Tin chết rồi lại nghi cho
Anh-Bồ nên Anh-Bồ giận mà làm
phản, thầy đồ thì ta đủ đoán ngay
rằng bề dùng người thì chớ nghi
người, vì bề nghi người ắt tránh
không khỏi người, sẽ làm theo sở-
nghi mình đó. Vậy ta nghi người
thì thà là ta dùng dùng người.

Về đạo bằng hữu hoặc đồng đạo

thì cũng nên lấy câu dụng nhơn
mạc nghi mà làm biểu-hiệu, vì bề
đạo bằng hữu mà nghi nhau thì
tất là đường giao thiệp ắt xao lãng
mà có lẽ cũng vì lẽ đó mà sanh ra
đều thù-oán vô-văn mà hại lẫn
nhau. Cái gương này ắt độc-già
cũng thương thầy, như xưa kia
lúc Bàng-Thông theo Tiên-Chúa
đánh Ngô, khi sở mơ ám, căng
tượng lu lờ, Khổng-Minh ở Kinh-
Châu xem thiên-văn thấy vậy sợ e
có điềm bất lợi cho Bàng-Thông,
bèn viết biểu sai người đem dâng
cho Tiên-Chúa xin dừng binh,
Bàng-Thông thấy biểu nghi
Khổng-Minh sợ mình đoạt công
nên không nghe lời. Ấy đây động
binh đao mà phải bị thất tại Lạc-
phụng-Ba, đó có phải là tại mình
nghi mà mình chết chẳng?

Xem thế thì đủ rõ đạo bằng hữu
mà nghi nhau thì tất có đếu hại
vậy. Tôi nói đây không phải nói
riêng về đạo bằng hữu, về niềm
chúa tôi thôi, mà tôi cũng nói luôn
về cả mọi việc gì hành động ở xã-
hội ta ngày nay nữa. Không cứ là
nói việc gì, bề có liên-hiệp nhau,
có dùng, có giúp nhau thì chớ đem
cái sở-nghi vô, vì bề nghi thì ắt hư
cả mọi việc, ắt chẳng trung thành
nhau được. Vì thánh nhân xưa có
nói rằng: «Đa nghi, đa bại» bề
nghi nhiều ắt hư nhiều vậy.

N. Y.

Nội biên Trung-Huê

TƯỚNG-GIỚI-THẠCH

Tướng-giới-Thạch là một tay anh-
hùng thiếu-niên ở Trung-Huê. Tướng
đã nảy sanh cái lòng thương dân mến
nước hồi còn ấu xuân, chớ không phải
mới đây. Tướng trước kia có học
trường võ-bị Hồng-mao nên thông rõ
cái máy hành binh theo Âu-Mỹ, thật
là một tay tạo thời thế vậy. Lúc Tôn-
đật-Tiên còn thì Tướng theo Tôn
đánh Nam dẹp Bắc, đến nay Tôn thác
rồi thì Tướng nổi chí Tôn mà bề
nhứt thống nước Tàu. Mới đây Tướng
dem binh dẹp Bắc đánh với Tôn-
truyền-Phượng. Binh cách còn đang
sung chiến hồng có tin đồn rằng
Tướng bị thương rất nặng. Một nhà
y-sĩ của Tôn-truyền - Phượng về nói
rằng Tướng bị thương ở ống chân và
cánh tay. Còn tin ở Thượng-bái thì
nói rằng hiện Tướng đã vào nằm
trong một nhà dưỡng-dưỡng của
người Mỹ để dưỡng bệnh lại phải sắp
sưa cửa ống chân bị thương thì mới
sống được.

Tin ở Hương-cảng gửi đến Bắc-
kinh nói rằng Tướng bị thương nặng
lắm, hiện đã tạ thế rồi.

TRƯƠNG-TÁC-LÂM

Trương-tác-Lâm hiện đã dự bị vào
Bắc-kinh, các tướng thủ-hạ của
Trương đã đến ở Thiên-Tân sắp đặt
lễ nghinh tiếp Trương, Trương mà vào
Bắc-kinh đây là nhơn dịp dặng Trục-
lệ bị thất bại, Trương vào dặng cướp

quyền chánh-trị nên từ ngày Ngô bị
nguy cấp thì Trương cử tuyên bố việc
trợ giúp Ngô ở ngoài môi trường, chờ
chưa thấy hành động việc gì cả.

TÀO-CÔN

Tào-côn từ ngày ra khỏi Thiên-lao
thì về ở Thiên-Tân nay thấy Ngô bị
thất bại, sợ mất thế lực của đảng
mình nên ra thay cho Ngô mà cầm
binh. Hiện Tào đã đến ở bộ tổng tư
lệnh Trại-châu và tự xuất ba trăm
vạn đồng để nuôi quân sĩ mà đánh
lại quân Nam.

UÔNG-TINH-VỆ

Uông-tinh-Vệ vẫn là lãnh tụ đảng
Quốc-dân. Trước kia ai cũng biết rằng
trong hồi cách-mạng khởi dậy ở nước
Tàu thì Uông vẫn truy-thy bốn nam
lầu bắc với Tôn-dật-Tiên đến bang
thiên-hạ. Uông vẫn có chí khí anh
hùng lại rất trung thành với Tôn-dật-
Tiên, nên Tôn coi Uông như thủ túc.
Lúc Tôn tạ thế thì Uông sung chức
Bi-thư-trưởng nên những lời di chúc
của Tôn đều là tự tay Uông thảo
ra. Từ ngày Tôn thác rồi thì chánh-
kiến của Uông không hợp với Trương-
giới-Thạch cho nên có nhiều khi bất
hòa với nhau, mà Uông vì thấy
Trương thế lực mạnh binh quyền
nắm giữ trong tay nên bất đắc dĩ phải
trốn sang Pháp đã sáu tháng nay.
Mới đây Trương ăn năng lại nghĩ
công Uông rất dày, lại Uông có tài nếu
để Uông bỏ tay ngồi yên thì một mai
anh hùng rất uống, nên đánh điện tin
để mời Uông về mà giao chức Tổng-
lý đảng Quốc-dân. Có lẽ nay mai
đây Uông sẽ về tới Quảng-Đông.

BẠI LỘ CƠ MƯU

Có một đội lính Quảng-Đông ăn
mặc theo cách thường dân lên vào
Nam-kinh để mưu sự với thủ-hạ của
Châu-phương-Chi là chủ tướng thành
Nam-kinh để nổi loạn, nhưng mưu
không nhem nên đảng nội ứng và
lính Quảng-Đông chạy trốn toàn loạn,
bỏ khí giới rất nhiều.

VÂN-NAM SẮP LOẠN

Ít lâu nay phe Quốc-dân đang có
động ở Vân-nam và ở Quý-châu kịch
liệt lắm. Có tin đồn rằng bộ tướng
Đường-kế-Nghiêu theo chủ nghĩa
Quốc-dân đang rất nhiều, có lẽ nay
mai đây họ sẽ đem hai thành này mà
đưng cho đảng Quốc-dân.

Hạ-giang, Hán-khẩu, Vô-xương và
Nam-duyên nay đều thuộc về Quốc-
dân đảng cả.

TÌNH HÌNH MIỀN BẮC

Việc cử Trương-lâm làm Tổng-
thống hình như gần thực hành. Tôn
nội các Cố-duy-Quân lên là đề tán
thành việc đó. Ngô-bội-Phu bị thua
quân miền Nam, tướng sĩ đã ly tán
ráo, mà lại không ai cứu, hình thế
Ngô nay càng nguy cấp hơn xưa nhiều
lắm, nay đảng Trục-lệ đã lọt vào tay
Phụng-thiên cả.

TINH TỨC VUA TUYẾN-THỐNG

Vua Tuyền-Thống nhà Thanh từ
ngày bị dấn cách-mạng phỉ ngời thì
có làm tờ giáo-kết đảng cách-mạng
phải trợ cấp một món tiền chi dụng,
nhưng bấy lâu nay đảng cách-mạng
bị quân cách không giữ nên không
có tiền mà trợ cấp cho nhà vua. Vì
quen tay nên vua Tuyền-Thống vay
nợ đến 90 vạn bạc, nay không tiền trả
đánh phải đem đồ quốc-bửu nào ngọc
nào vàng nào đồ cống sứ nhất thiết
món gì ở hoàng cung đều bán ra cho
một công ty Nhứt-hồn kia để lấy
1.400.000 đồng bạc. Nước mất nhà tan
tình cảnh ấy ai thấy há dễ cầm lòng!

VIỆC GIAO ƯỚC TRUNG-BÍ

Công sứ nước Bỉ có xin với tòa nội
các Cố-duy-Quân để thêm vài điều ước
vào bản giao-ước của Trung-Bỉ, nhưng
Cố lại tuyệt hăng không nhận lời lại
nhứt định rằng bất cứ là nước nào
cũng không được thêm hạn ước gì nữa
cả.

Hát góp tiền

để cứu giúp cho dân Bắcký bị lụt
Tôi bữa 16 Novembre 1926,
mấy ông mây thấy ở Chauthành
Cánthor có bảy cuộc hát góp tiền
để cứu trợ cho dân Bắcký bị lụt.
lời năm nay. Đêm ấy tại rạp Mess-
ner ở đảng mế-sông chừng dọn cơ
lam-sắc treo dây, đèn điện chói
rạng, các đào kép của bạn hát Tài-
Đông-ban hát giúp. Thiên hạ đến
xem chật nức những người, hát
đến 2 giờ khuya mới vãn. Nghe
đầu tiên vô cửa thâu được trên 6
trăm đồng; trừ tiền công cho bạn
hát và số phí chút ít, còn dư lại 5
trăm ngoài đã gởi ra Bắcký để
cứu giúp những dân bị bão lụt.

Lần này là lần thứ nhì trong
năm nay, tại Cánthor đã có 2 lần
"Soirée de gala" (lần trước tại Ca-
sino Léopold, lần này tại Théâtre
Messner)—Thế thì cũng nên khen
nên phục cái lòng ái-chúng hảo-
tâm của người Cánthor vậy.

Hội "Cercle sportif"

Ngày 19 Novembre rồi đây lúc
5 giờ rưỡi chiều quý ông quý thấy
các ty các sở ở Châu thành Cánthor
có nhóm nhau tại nhà công-sở
làng Tanan (từng lâu) được cử
bàn trị-sự thiết thọ của hội Cercle
sportif. Hiện diện đi nhóm ước
trên 40 vị rồi bàn qua việc cử-đặc
thì cả thầy đồng ưng-cử như vậy:

Hội-trưởng:
Ông Trương-văn-Nga Chủ-quận
Phó hội-trưởng:
Ông Trần-đắc-Nghĩa chủ hàng xe
[hoi]

Thủ-bổn:
Ông Phan-xuân-Lang Thơ-ký
Tư-hàng:
Ông Trần-phạm-Ho professeur
« Ng-ngọc-Thẻ agent technique
Khi cử bàn Trị-sự xong, thì quý
ông quý thấy có cùng nhau bàn
tinh đề tổ-chức các đều hữu ích
cho hội và cho những kẻ vào hội.
Đàm đạo giây lát rồi giải tán.

VIỆC VẬN ĐỘNG Ở QUẢNG-ĐÔNG
Mấy hôm nay việc chiến tranh ở
Quảng-Đông Phước-Kiến đã đình đốn
lại vì ở Quảng-Châu có tin rằng có
một đảng đang vận động quân đội
đặng đón Hứa-sùng-Tri ở Thượng-hải
để chiếm giữ Đông-giang mà làm căn
cứ.

LỜI RAO

Kính lời cùng quan khách đặng tường:

Tôi mới dọn một cái nhà ngủ để hiệu là: **HOTEL TRẦN-ĐẤT**
(Nghĩa lợi khách (lưu) môn bài 26, đường kinh lập Delanoue ở gần
nhà hát bóng Casino, châu-thành Cánthor. Có dọn mười sáu cái phòng
sạch sẽ, khoan khoái và đẹp để lắm. Trong mỗi cái phòng có để
chuông điện động kêu bởi; tại nhà ngủ có telephone số 16, tiện bề
cho quan khách chuyển vãng với người quen ở xa; có bán cơm tây.
Bồi thiết tha và có lễ nghi.

Vậy xin quan khách có dịp ghé ghé một chuyến thì biết, chứ tôi
không dám bảo chuốt nhiều lời.

Nay kính,
HOTEL TRẦN-ĐẤT, Cánthor—Ville

Lời rao

Ngô cùng quý ông, quý bà trong Châu thành Cánthor đặng hay:
Khí cha mẹ chúng tôi còn sanh tiền định để mấy mẫu đất san đình làng
Tân-An, ý quyết cùng chung cho trăm họ. Hoặc có cha mẹ, vợ chồng, anh
em, con cháu chi, bất hạnh qua đời thì vô xin đất táng an. Anh em chúng
tôi sẽ sẵn lòng làm phước theo lời di chúc của cha mẹ!
Vì thế nếu có kẻ bần nhơn trộm lách thâu tiền bạc chi, anh em chúng
tôi hay đặng; đủ tang chứng chúng tôi sẽ đem qua tòa xin huộc tội nặng nề,
kể mao quyền gạt người đoạt của.
Vấn miếng đất này chẳng hề có cúng riêng cho hội nào, như tiếng phong
văn đồn đãi

Xin quý ông, quý bà lưu ý
Les héritiers du feu Trần-lân-Vị làng Tanau

Hoàng-hải tán vãn

Nghề hát bóng có làm giàu không?

Tục ngữ Annam mình hay nói:
như nghệ tinh, như thân vinh. Mà
từ ngày tôi biết được đến giờ, chưa
thấy một ai ở xứ mình, nhờ nghề hát
mà làm giàu hết. Là bởi sự học-thức
của mình còn kém sức hơn các nước
bên Âu-Mỹ nhiều lắm. Như anh hề
Charlot là một tay kép diễn rất trứ
danh, đến đâu khắp cả hoàn-cầu,
chẳng còn ai mà không biết mặt. Char-
lot tên thật anh ta là Charles Spencer
chaplin. Bồi năm 1915, anh ta đóng
tướng ở Chicago (Huê-kỳ) lãnh mỗi
tuần được 6.200 quan tiền Langsa.
Sau làm cho nhà chớp bóng Mutual
Film Corporation lãnh được 10.000
quan trong mỗi tuần và còn thêm
tiền «chê rựa» là 615.000 quan nữa
là khác. Qua năm 1918, anh ta làm tờ
giáo-kéo với hãng First National
Exhibition's Association, tính ra mỗi
phim tuồng lãnh được 625.000 quan.
Góp lại trong mấy năm ấy thì Charlot
phải trở nên người phú hộ rồi! Đó
là người lớn chẳng nói chi. Còn như
có Mary Osborne, mới có chín tuổi mà
mỗi năm lương bổng cũng tới 50.000
dollars. Thiệt là dễ làm giàu quá!

CÁI ỐNG KHỎI CAO HƠN HẾT TRONG HOÀN-CẦU.

Bấy lâu ở Chicago và Pittsboure
(Mỹ) thì có nhiều ống khói nhà máy
làm rất cao. Nay ở Nagasaki (Nhật)
mới làm rồi một cái ống khói của một
nhà máy kia, cao đến một trăm bảy
mươi bốn thước. Ống khói này làm
trên một cái nền rất cao. Tính ra từ
lò lửa đến miệng trên chót hết có khói
300 thước.

Ống khói này xuất-hiện ra, thì cả
hoàn-vũ ai ai cũng ghê sợ cho sự tiến-
hóa của dân Nhựt lệ như chớp nháy!

Hải đàm

Nói nghĩa chữ

Chủ hương Rô sửa soạn đi Cạnh-
Đền lấy củi, bảo bạn bè lo riều búa,
giấy chạc cho sẵn-sàng. Bọn là tờ nhà
thưa rằng: Cạnh-đền có nhiều cốp,
cậu đi phải giữ mình!
— Tao ở dưới ghe, để bè bạn lên lấy
củi mà lo gì?
— Cậu không coi chừng họ bỏ phé
đi, chầy ngày lỡ sở hụi!
— Chớ biết làm sao?
— Lóm nghe nói thưa rằng « Cậu đừng
lo, tôi có phép trừ cốp»
— Phép gì?
— Cậu may vài cái quần mới, rồi
nhún hồ cho thiệt cứng, đem lên rừng
gặp cốp mình bêu lên thì nó sợ hoảng!
— Phép gì kỳ vậy?
— Chớ, cậu không nghe câu chữ
« Mạnh hổ nan địch quần hồ» hay sao?!!!
LIỄU-THANH-BÀN

Bỏ cáo

Tôi tên Đặng-Toàn chủ tiệm ghe
Quần-lưng-lợi ở Cánthor xin có lời
bỏ cáo cho quý vị rõ trước rằng: kể
từ ngày nay tôi đã dứt thẳng cháu
tôi tên là Đặng-Sào tục kêu Lôi-Hưn
không cho ở trọ tiệm nữa, vì nó xài
phá tiền bạc của tôi nhiều lắm.

Vậy xin quý vị, đừng trả tiền bạc
chỉ của tiệm cho nó và tôi cũng không
chịu can-thiệp đến những món nợ
của nó.

Nay cáo.

AI MÀ DUNG
THUỐC HƯƠN
của ông
Lương-y DEHAUT
mà XÒ
thì chẳng cần chi phải
CỦ' ẮN
và ăn đường trong phòng.
Thuốc hươn này dễ uống lắm và đã
màu xò lại xò, rất êm thấm.

Bán tại
Nhà ông Lương-y DEHAUT,
147, Faub. St-Denis, Paris,
và khắp trong các tiệm thuốc
đều có bán.

CANTHO-NAMVANG PnomPenh

Hàng xe hơi TRẦN-ĐẤT-NGHĨA Cantho-Ville (Cochinchine)

Đưa hành-khách từ Namvang—Takeo—Chăudéc—Longxuyen—Căn-
thor—(Tới Cánthor có xe đi Sóc-trăng—Bắclieu và Longmỹ) Xe của Bồn-
Hàng đều có bảo-kê, và sơn màu xanh, có chạy một sợi chỉ màu vàng và có vẽ
hình Mặt-trăng, xin Hành-Khách lưu ý.

KINH,

Kinh cùng quý-khách đặng tường.

Kể từ ngày 1er Juillet 1926 Bồn-Hàng đóng thêm bốn cái xe Au-
ocars đặng đưa Hành-Khách lên xuống: mỗi ngày 2 cái chạy lên
Namvang, 2 cái xuống Cánthor.

Namvang—Takeo—Chăudéc—Longxuyen—Cánthor—Sóc-trăng—
Bắclieu—Longmỹ (Rạchgiá).

Giờ xe chạy định như sau này:

Mỗi ngày tại Namvang khởi sự chạy 5 giờ sáng, tới Cánthor 2 giờ
chiều kiếp xe đi Sóc-trăng—Bắclieu và Longmỹ.

Mỗi ngày tại Cánthor khởi sự chạy 5 giờ sáng, tới Namvang 2 giờ
chiều.

Hành-Khách ở Sóc-trăng—Bắclieu—Longmỹ—Vinhlong muốn đi
Namvang thì phải lên Cánthor nghỉ một đêm, sáng đi Namvang thì
tiện lắm, vì mỗi ngày đều có xe của Bồn-Hàng chạy luôn luôn và đúng
giờ, vì không có trạm đầu lâu hết.

Xe có đèn đầu cùng đèn giờ vì Bồn-Hàng lo tu bổ từ từ từ từ.
Mấy người giúp việc trên xe tiếp rước hành-khách từ từ từ từ.
Xin quý-khách sáng lòng giúp Bồn-Hàng cho mau tàn phát, rất cảm ơn.

Nay kính
HÀNG XE TRẦN-ĐẤT-NGHĨA, CÁNTHOR.
HÀNG XE HUỖNH-MINH-THƯỜNG, PNOM-PENH

LỜI RAO

Đèn điện

Nước đá

Kính lời cho quý vị đặng tường:

ĐÈN ĐIỆN.—

Tại hàng tôi có sắm mấy đèn điện thấp từ 50
ngón tới 100 ngón đèn; mỗi ngón sáng 50 bou-
gies, để cho mướn. Ai muốn mướn đi xa hay
gần xin gởi thơ thương nghị. Khi hồi giá xin
nhớ nói đường bao xa, thông thương cách nào
và mướn mấy đêm.

NƯỚC ĐÁ.—

Tại hàng tôi có sắm một cái máy làm nước
đá; Mỗi ngày làm được 1000 ki-lô; Có hai thứ
Thứ lớn cân nặng 20 ki-lô, thứ nhỏ cân nặng
10 ki-lô.

Bán là mỗi ki-lô 0\$06—Bán sỉ 0\$05 một
chục ki-lô. Nước đá trong, không có bọt và lâu
đui. Cách làm thiệt sạch sẽ vì có quan thấy thì
nghiem rồi. Ai muốn mua giờ nào cũng được.

Xin quý vị chiều cõ và giùm giúp tôi cho
mau tàn phát, rất cảm ơn.

Nay kính
TRẦN-ĐẤT-NGHĨA, CÁNTHOR

Châ-liem NGUYEN-TIEN-HAM, kinh mơn
CATALOGUE FRANCO SUR DEMANDE

500000 quang

Ai muốn thử số mạng làm giàu trong chầy mắt thì mua mandat 20 quang
 đồng cho **BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, RUE PAPÈRE, MARSEILLE**
 (FRANCE), còn sau sẽ đóng 10 tháng mỗi tháng 30 quang nữa. Trời ngó lại có
 biết chừng đâu, nên làm thử làm !

Ai muốn mua xin gởi thư đến cho
" **IN-QUÁN AN-HÀ CANTHO** ".

Vì nào muốn mua nguyên thùng xin viết thư
cho Mr ĐÓ-VAN-Y Cantho mà thương nghị.

Cấm trích và sao in nguyên bản

NHÀ HÀNG BÀN CƠM TÂY

MỜI LẬP TẠI

TRUNG-CHAU LỮ-QUAN

KÍNH TRÌNH QUÍ KHÁCH RÕ:

Tôi mới lập tại Trung-châu lữ-quán (Hôtel Central) một nhà bán cơm Tây và rượu Tây, tôi có kêu được một người nấu ăn Hải-nam thiệt là một tay nấu ăn thiện nghệ trước kia có làm chef đầu bếp tại nhà Xet các quan võ trên Saigon.

Tôi có làm mái hiên để quí khách uống rượu, mái hiên này nhờ được ở giữa hai đường đại lộ và lại cao ráo, nên mát mẻ không đau bụng. Có nhiều vị ở Saigon Cholon xuống Cantho, đến nhà hàng TRUNG-CHAU thấy cách chưng bày văn khéo và hành khách vô ra đông đảo thì đặt tên là *Continental Cantho*.

Khăn ăn nấp bàn và mọi vật trong nhà hàng đều veng vang tinh khiết luôn luôn, còn trong phòng ăn, tôi có đặt nước máy, để cho quí khách rửa tay, giờ nào cũng có nước.

Kính xin quí khách có dịp đến Cantho tiện bước ghé nhà hàng TRUNG-CHAU LỮ-QUAN một phen tôi sẽ ân cần tiếp rước.

NHA HANG TRUNG-CHAU CANTHO

Kính cáo

Đã có luật gì mà đánh nó dữ vậy?

ĂN NÓ ĐÁ QUẢN

Ngày 3 Novembre 1926 lúc 11 giờ rưỡi sớm mai tên Nguyễn-văn-Minh làm nghề thợ-hỗ, đang buổi bụng đói vào quán chèo A-Dinh kêu dọn cơm rượu ăn uống no say dư dả đầy đi còn tiền thì không nói đến. Chèo A-Dinh kêu lại đói, tên Minh đã không trả lại còn xách ghế đánh A-Dinh lỗ đầu phung máu. Ngán hết-cơ chưa?

BẮT TRỘM CÁ

Đêm 5 Novembre 1926 lúc 10 giờ tối tên Trần-văn-Thắng ở Đại-Hoà (Trà Vinh) rình mò bắt được vợ chồng tên

Nguyễn-văn-Truyện đang bắt trộm lưới cá của nó. Tên Thắng bèn tri hô lên, làng đến bắt vợ chồng tên Truyện thì nó chối rằng không có bắt trộm cá ở lưới-dây nào hết và vợ chồng nó cứ khăng với làng, nên làng làm tờ phúc giấy nộp vụ lên quan Biện-lý phân xử.

ĐÁNH NGƯỜI GIẾT BẠC

Tên Hồ-văn-Đầy ở làng Long-trường (Trà Vinh) làm nghề bán thang mà quần áo chẳng phải là lang-thang vì trong mình có tiền 2000; tối bữa 9 Novembre 1926 lúc 9 giờ (hết canh một), tên Đầy đi bộ một mình về thăm nhà; tới khúc vắng, thỉnh-thình có tên Cao-man trông buổi xách cây nhẩy ra, miệng thì chưởi "Cháy-me cá dơi-then" tay thì đập một cây trên đầu tên Đầy quá mạnh máu chảy lại lãng. Đầy té bất tỉnh thần hôn, tên thỏ lẹ lung lay số bạc rồi tu...tu...tuốt.

Qua bữa sau, tên Đầy thưa với làng liền bắt được tên thỏ án cướp đồ giết lên Tòa.

Lai-Kiên

AVIS

Kính cùng chư quí vị đồng bào đồng rồ.

Nay tôi mới có một người Dessinateur rất thiện nghệ đã làm việc Trường-tiểu hơn 15 năm, đến giúp việc với tôi chuyên rỗng nghề vẽ họa-dò: nội là họa-dò nhà theo kiểu kiem-thời rất lịch cũng làm Avant-métré và détail estimatif.

Như chư quí vị muốn cần dùng Plan cất nhà thì tôi có Plan đủ kiểu.

Ái muốn vẽ rồi, muốn tôi cất luôn, thì không tính tiền cái Plan?

Ái muốn vẽ rồi mà không lấy cũng không tính tiền.

Trừ ra ai muốn vẽ rồi muốn người khác cất thì mới tính tiền cái Plan.

Vậy xin chư quí-vị lưu-ý, hề muốn cần dùng Plan cất nhà, xin đến tại Bureau tôi mà thương nghị.

Kính-cáo PHẠM-DUY-HUY.
Entrepreneur Cantho

Lời rao

Tiệm Thái-Phong Cao-lãnh

Tiệm tôi có bán đủ thứ hàng đen, như hàng ta, lãnh tàu, nhiều trầu, nhiều doan, cầm châu, lụa, xuyến v.v.v... nhưng thợ có danh tiếng ở Cao-lãnh hàng nhuộm điều mướt, kỹ lưỡng, chẳng hề phai trôi.

Hàng tàn, tơ lụa trắng đen, màu đủ thứ.

Hàng bắc: lãnh, lương, xuyến, the băng quế và giấy bắc gia lãng, đủ thứ.

Hàng tây: cầm nhung, sa-lin, tơ, đen màu đủ thứ, và có bán vài cây đen và vài bông vải sọc và đồ tập hóa đủ thứ, v.v.v...

Hàng bán sỉ và bán lẻ đều tin giá nhẹ nhàn, rẻ hơn các nơi và hàng rất tốt.

Kính mong quí ông quí bà giúp đồng bào mua một lần thì rõ biết lòng chơn thật của chúng tôi: hàng gói gói chắc vừa lòng quí ông quí bà lắm. Còn hàng gói theo cách (contre remboursement).

Chủ nhân: NGUYỄN-VĂN-HÀO kính mời.

CẬP NHẢN THIÊN-CÔNG

Tác giả: PHẠM-THIẾ-TRUNG

(Tiếp ti eo)

— Nó có hơi dục một chút từ này giờ đây.

— Lưng bà có hơi cứng đơ phải không?

— Phải, mà cũng nhức nữa.

— Hai cái ngạt-kéo nơi hàm của bà cũng cứng đơ phải không?

— Phải, cũng mới đây, làm cho tôi há miệng lên không được.

Thốt? xin bà nghĩ. Nói rồi Thầy Kim-Phong bước ra nhà ngoài; kể ông

Thống-Mãng tiếp theo hỏi: cần bệnh của ở nhà tới nặng nhẹ thế nào? xin

thầy làm ơn nói cho tôi biết...?

Thầy Kim-Phong ngó ông rồi với tay bưng tách nước trà kê vào miệng

uống... đoạn kéo ghế ngồi xuống, coi

mới thầy có suy-nghĩ... Ông Thống

Mãng cũng kéo ghế ngồi ngan thầy,

miệng thì nói nhỏ nhỏ rằng: mọi lần

đau thì cũng ho nóng lấy lát vài ba

ngày, rước thầy hỏi thuốc uống li thang

thì mạnh. Chẳng biết sao, ở nhà tôi

đau chuyển này, trong lòng tôi bất

hối-hợp lo sợ quá...vậy thầy xem

mạch, nặng nhẹ thế nào?

— Bệnh bà khó trị, mà có khi cứu

cũng được, nhứt là thầy thuốc tây họ

có thể cứu, là nhờ có thứ xê-rom họ

tiêm vào trong máu dẫn đi cả châu-

thần; mà là mới đau kia, hoặc là khi

phải phòng-ngừa cái bệnh độc hại này,

tôi nhà-thương xin tiêm trước đi,

chớ để cái độc nó thâm nhập vào tạng

phủ rồi như bà đây, tôi cũng có ý hồ

ngại, không biết họ cứu được hay

không?...?

Mà bệnh gì độc dữ vậy?

— Ấy là bệnh Tê-phong, thầy thuốc

tây gọi là Tê-la-nốt đó.

— Thì ở nhà tôi mới phát bệnh từ

sớm mai này mà thôi, chớ có lâu-lắc

gi đâu...?

— Không phải sớm mai này đâu...?

Thưa ông: bà đã nhuộm bệnh từ bữa

bà đập nhấm cái miếng chén bẻ dư

nơi ngón chân cái đó. Kìa rồi, là không

ai hiểu được; để 2,3 ngày trúng-độc

đã nhập tạng phủ rồi mới lộ ra làm

cho bà bắt nóng lạnh đây rồi lần lần

càng đơ xương sống, dứt gân, làm

miệng méo, thì hết phương trị. Tôi thưa

thật cùng ông tôi không có thể nào

cứu được bệnh của bà, vậy xin ông

bảo dọn ghế lập tức đem bà đến nhà-

thương, họa may quan Thầy-thuốc tây

người ta có phương nào cứu chăng?

Nói qua trong bà-con xóm-giềng khi

hay được tin bà Trần-thị đau cũng có

lưu đến thăm viếng bọn bạn, đến lúc

thầy Kim-Phong chân mạch rồi ra

ngoài tổ các việc cho ông Thống-Mãng

nghe thì cũng có 5, 7 người đi nghe;

phần nhiều không chịu cho lời đoán

của thầy Kim-Phong là phải. Họ quyết

ràng chẳng phải vì một chút miếng

chén các đứt nhéo nơi ngón chân cái

mà sanh ra bệnh như thế, kể thì sự

mắc đạo lộ dằng-sá, cũng bị ông này

bà kia quả mà làm cho đau, nếu vài-

vàng cũng-kiến có lẽ bệnh phải hết;

có người lại bàn không biết chừng bị

vong trong họ phá khuấy, cũng nên

rước thầy pháp lập đàn bắt vong và

chữa chiến li bữa thì mạnh. Kể nói

lời người bàn lui, song phần nhiều là

lính-tướng qua việc di-đoan mà-quí nó

hạnh bà đau. Thì-Điệp thấy mẹ đau

một ngày một năng thì trong lòng - lo

sợ, nâng cử ngồi chầu-chực một bên

bà Trần-thị, xem ra thì cấp con mắt

của ông không hề ráo nước mắt, ai

thấy cũng bắt mắt lòng. Còn Thống-

Chương thì cũng chạy ra chạy vào,

song coi sắc diện cậu ta không buồn

mà cũng không vui.

Trần-hữu-Lực là em ruột bà Trần-

Thị ở Bình-thủy cũng có đến đó, nghe

thầy Kim-Phong nói căn bệnh của chị

như vậy, thì lấy làm lo lắng. Hữu-Lực

năm nay được 39 tuổi, tuy không có

học chữ tây, song những việc tân-hóa

kim-thời trong xã mình, anh ta cũng

triêm-nhiệm được tí nhiều, lại có tánh

không ưa những chuyện di-đoan nhảm-

nhĩ, nên khi nghe mấy người bàn tính

rước thầy-pháp chữa chiến cũng vài-

này nọ, thì lấy làm bất bình, mà như-

là anh ta tính hẳn lời của thầy thuốc

Kim-Phong là chắc, bèn bước lại kêu

nhỏ ông Thống-Mãng vào trong phòng

riêng rồi hỏi bày giã thầy thuốc coi

mạch nói như vậy, trong ý anh tính

thế nào?

(Sau sẽ tiếp)

Tan Hòn

Bên báo có tiếp được thiệp của Quan Tri-phủ Chủ-quân Trấn là ông Văn-thế-Lộc gửi đến cho hay rằng: ngày 24 Novembre 1926, ngài định chủ vu qui cho lính đi là có Văn-thế-Nhiều dilet Ngã sanh duyên với thầy Nguyễn-tường-Kim kỳ lục số Kho-bạc Saigon là con trai của ông Nguyễn-tường-Dur Đốc-công nhưet hàng số Canh-nông Nam-kỳ. Gia-tru ở đường Mayer số 32 Chầu-thanh Saigon.

Bên-báo kinh lời mừng cho quan Chầu-quân Văn-dai-nhơn hữu phước sanh con được cười gả rõ-ràng và xin chúc cho vợ chồng mới của qui-nương được bách niên hảo hiệp, loan phượng hòa minh.

AN-HA-BAO
Cantho

Tự do diễn đàn

BI MẬT HOÀI

Thiết tưởng trong thế kỷ 20 này Annam ta được dựa gần bên ngọn đuốc Văn-minh của thầy Đại-Pháp cho nên tôi có đến các thôn quê sáng giả quan sát giao du, đầu đầu tôi đều thấy các nhà dư ăn dư để thường có mua các thứ Nhựt báo. Tôi cũng rất mừng cho giồng Lạc-long ta đứng vào cái thời kỳ này lắm; là được leo lên nên tân hóa, biết treo cây cờ tam sắc, biết cầm cây đuốc Văn-minh, biết nuôi tờ báo Việt-Nam, biết thương đồng chủng.

Duy có một sự rất buồn cho người đọc báo ở xa thành-thị không được đọc báo liên tiếp số này kẻ số nọ, là thường hay mất báo luôn luôn, tuần nào cũng mất. Nền chur đọc giả ai có mua báo cũng nào nề đọc báo. Muốn coi tiểu-thuyết cho trọn mà làm sao coi không dạng, bị vì mất hoài nên coi không dạng đó.

Gì cái sự mất báo này có nhiều đọc giả ở làng Tân-an Cánhơ thường hay mất báo hoài. Vậy nên chur đọc giả tha nha thiết si hoài không biết tại ai mà mất báo. Chắc tại mấy chú Thương-xuyên làng chơ ai?

Nhơn vì tuần rồi đây tôi có gặp chú Cai-tuấn ở Mỹ-thanh là người đưa thơ và nhựt trình trong ấp tôi hỏi sao mà mất báo hoài, chú có rõ sao mà mất không?

Chú Cai-tuấn ày nói không biết sao mà mất hoài và thơ từ cũng thường lộn xộn áp này đem qua áp nọ làm cho tôi ngạc nhiên. Tôi hỏi vậy ai đem đưa cho chú mà lộn bày vậy?

Chú Cai-tuấn nói có khi Thu-ong xuyên đem giao cho tôi, lại có khi tên trạo phu đó Cai-gia đem qua cho tôi và một hai khi học trò đưa cho tôi nữa.

Y như lời của chú Cai-tuấn nói đó là tại mấy chú Thương-xuyên làm biếng gặp ai gởi này rồi mất thơ từ và báo của người ta chơ ai lạ?

Vậy tôi xin bẩm ông Cà-trưởng làng Tân-an chơm nom giùm về sự nhựt ký thơ từ và Nhựt-trình. Chớ nếu để cho mấy chú Thương-xuyên tự lịnh như vậy, mắt mắt còn còn trôi kẻ, thậm chí hại về đường thông tin cho dân ở trong làng lắm đó.

Cúi xin ông Cà-trưởng nhậm kỳ quan sát giùm.

M^{tr} ĐẶNG-PHÚ-DUNG dit Bá-Độc

Oan hôn đầu cáo

Vụ oan-hôn đầu cáo đã có đăng ở bên-báo số 484 ngày 14 Octobre 1926 nhưng mà bài đó nói rất sơ-lược, nay bên-báo có tiếp được một bài nói rõ ràng về vụ này. Vậy xin đăng ra đây cho khản quan tường lắm. Ước xin tương công-bình cho một-thảm vụ này ra được trảng-trị những kẻ ỷ gièm hiếp nghèo, sẽ dùng luật chành mà minh xẽ cho đũa chắt oan được an lòng kéo lòi nghiệp linh-hồn nỏ lắm.

Cách 3, 4 tháng trước đây, tại làng Thới-long thuộc về quận Ômôn (Cần-thơ) có xảy ra một việc rất dị-thường, là việc một nàng con gái 18 tuổi bị giết oan đã 2 năm rồi, nay cố hiện hồn về nhập xác cho một người đơn bà 27 tuổi cũng ở trong làng đó, đến nhà người giết nỏ đứng trước nhà ó, kể đủ sự-tích người chủ nhà đánh chẻ nỏ rồi làm sao... và la làng đánh mỗ tên, đi thưa với lạng... với quan... làm đủ việc... Số là có tên Nguyễn-thị-Đô 27 tuổi có chồng, Thị-Đô là con gái của hương-chủ Thạch ở Thới-long, thỉnh thoảng phát lên xưng tên là Nguyễn-thị-Đôn nôm nay 20 tuổi, rồi làm-lũ đi đến nhà hương-củ Các gũng ở Thới-long, đứng trước nhà khai rằng: lúc nỏ được 12 tuổi, cha mẹ nỏ còn, anh em nỏ cũng ở gần đó, cha mẹ nỏ có thiếu nỏ cả-Các và lạng (tá-diễn của cả-Các nữa. Cả-Các đòi nợ bố-thiết, cha mẹ nỏ không có tiền bạc mà trả, phải đem nỏ cho ở dợ với vợ-chồng cả-Các mà trừ đồng lỏi. Ở được 6 năm, nỏ lỏi còn vốn, từ nỏ 12 tuổi cho đến 18 tuổi cũng còn mặc nợ hoài (thể khi mắng dỏi nỏ cũng chưa hết nợ, vì cứ trừ lỏi thì cũ vốn còn hoài, phần cha mẹ nỏ nghèo-nản không đủ cơm mà ăn, không có quần áo lạnh mà mặc, lại có tiền bạc đâu mà trả nợ? Than ôi! cái thói cho vay "lợi lạng gia lợi" của người mình, thật là ác-dữc, bất nhơn, làm cho kẻ nghèo rũi vướn nợ, thì cả dỏi cũng còn nợ! Độc ác thay!)

Một đêm kia, theo lệ thường, nhậm hương-chủ Thạch thức dậy sớm, lỏi đầu canh 5 được nấu cơm cho người ta ăn đi làm, rồi cho nỏ ngủ quên, chừng thức dậy thì đã hết sáng rồi, nỏ lật dợ vào nỏ cơm bắt lên bếp, vợ cả Các rầy chưởi và đánh nỏ 2, 3 đũa, đau mà không sao, kể cả-Các thức dậy, chưởi nỏ rồi lấy khúc cây đánh trên đầu nỏ một cái mạnh quá làm cho nỏ té ngã bở óc chết lịm. Thấy vậy, cả-Các báo gia-tướng trong nhà là tên Rôm lấy cái chài rạch và lưới quắn bỏ thảy nỏ lại đem dẩu trong nhà dợ qua đêm sau lên chớ ra sông lớn (Hàng-giang) buộc vào cọc đá lớn rồi neo nước cho biệt lịch. Thấy hải nỏ trôi lặn lặn đến vòm Cánhơ rồi-rà mây-mùng ra. Lúc đó cha mẹ nỏ đã chết hết rồi, còn anh em nỏ thì ở xa không hay biết việc oan ức này. Có khi sau anh em nỏ về nhà cả-Các hỏi thăm nỏ, thì cả-Các nói: "Thị-Đôn đã trốn lấy quần áo đi theo trai rồi, nỏ lại ăn cắp đồ đạc của tao nữa, tao muốn làm thiết-hải luôn cho nỏ và cho bay nữa. song tao nghĩ Hương-bụng bay nên tao bỏ qu cho". Bị vậy, phần anh em nỏ nghèo dần dần chổng-chỏi với cả-Các là người giàu có, nên không dám kiện cáo chi, đến ngày nay sự oan ức nỏ vẫn còn hoài. Hồn Thị-Đôn nhập cho Thị-Đô có đến khai các việc với Hương-quản Bút thì Hương-quản Bút báo nỏ hãy đến tòa Cánhơ mà kêu oan. Còn nội nhà cả-Các thấy nỏ đứng trước cửa mình mà la-ó kể rõ ràng các việc, thiên hạ đều nghe, (chớ bấy lâu ai hấy cũng có ý nghi-ngờ mà không quả-quyết được) thì cả-Các nói nỏ điên cuồng nói bày-bà, xuất gia-tướng đuổi nỏ đi và chấy chấy Hương-chủ Thạch là cha thị-Đô báo giết nỏ vô, rồi đóng chặt cửa nhà lại, song sắc mắt cả nhà đều có hơi khùng khỉp lắm.

Khi thầy cai-Tổng Định thời đến xẽ các hạng đất tại làng Thới-long thì thị-Đô có đến trước mặt thầy mà đầu cáo đủ dến như vậy. Thầy cai dạy hương-quản lấy lỏi khai của Thị-Đô rồi giải đến quan Phủ chủ-quận Ômôn;

ngài tra hỏi thì Thị-Đô cũng nói y như lỏi nói ở trên đó và xin quan chủ-quận phân xẽ sự oan ức của nỏ. Quan chủ-quận dạy nỏ (Hồn Thị-Đôn) hãy xuất ra mà trả xẽ lại cho Thị-Đô lo làm ăn kéo tới nghiệp, rồi để thủng thủng cho ngời mình xẽ cho. Quan chủ-quận dạy rồi thì nỏ (hồn Thị-Đôn) đã, kể từ nhiên xuất ra. Thị-Đô té xỉu gẫy lác lỉnh lỏi, mắt nhìn lơ-lơ như đũa mất ỉ, rồi hỏi cha nỏ ai đem nỏ đi đâu đây? Xin cha hãy giũn con về nhà. Từ đó đến nay Thị-Đô kể nói như vậy nữa.

Lại có nghe nói: trước khi xuất ra, thì hồn Thị-Đôn (xã thị-Đô) có thữ cùng quan chủ-quận rằng, nếu lỏi lâu đây mà ngời chưa xẽ vụ này, thì nỏ sẽ kiếm người khác mà nhập nữa được đi đầu cáo.

Phải chăng đầu biết, song thấy cũ việc là thường nên bị-nhân biến ra đây cho khản quan tường tấ.

Mạng nhơn tri trọng, nếu thiệt là Thị-Đôn bị giết oan, thì có lẽ nào mà thoát khỏi cái ác tội ấy cho được? Chẳng sớm thì muộn đây cũng phải là một cái nhơn mạng oan hôn đó ra chớ chẳng không.

Phú-LƯƠNG

Oan-hôn tự-thuật

Giọng chung u-minh ở nhà chứa đồ nghe rên-rỉ, cây kim đồng-hồ đã chỉ giờ nửa đêm. Mà tôi vẫn còn ngồi yếm diêm với ngọn đèn khuya, đầu cạm tìm mồn. Gầm ra cũng tương tựa như người đã khổ hẻo với cuộc trở dỏi và sắp mình về âm-cảnh vậy.

Tôi xin thú thật, lúc ấy tay tôi đang cầm cây viết mới thắm vào nghiên, mực còn ước rưng rưng, mà trí não tôi vẫn dờn gờ, chưa quyết định phải viết một cái thuyết gì cho đích xác. Tôi ngồi mãi, đến dỏi ngời bứt chớ dỏi tôi đã quá lâu rồi, khổ dỏi ba bận, mà tôi vẫn còn ngồi trơ như hình đá, chưa thắp được chữ nào. Ngồi rá cẳng then! Nên chi, tôi không tính viết nữa, bèn hạ bút để trên bàn, rồi nghĩ-Nhưng nghĩ hoài không ra một dỏ nào hết-Mạng thế mà đồng hồ đã sang dỏ ba giờ; để ngâm véo-vác ngoài lùm, gió đưa nhành lá khua động nghe ồn ào tựa hồ như người thiên về vui chơn trong canh vắng. Thoán mắng, dến tận sức mồn, tôi ngáp dái ỉ hơi rồi ngủ quên.

Và tôi đang thấy một người, quần áo lạng than, te tua dờ dấy, đứng kề bên tôi mà hỏi rằng: "Bạn đang tìm dỏ mà viết báo, phải chăng?" Nghe qua tôi vội đáp "Phải" liền. Nhưng chưa biết là ai, nên dỏi một tí trơ nhình người ấy một cách lạ thường, rồi hỏi rằng: "Ông đây là ai?" Người mình cười, lộ vẻ mặt tru sâu cũng ồm xanh ghê ghớm và đáp: "Bạn quên tôi rồi sao? Mà thật bạn quên cũng phải lắm, vì bấy giờ quần áo tôi bần hàn, mặt mày tôi dỏi dỏi. Nên bạn không còn biết được, nhậm cũng không trách gì. Nè, bạn có nhớ cách ba năm rồi, cái tên Hà-hiếu-Sắc ở học đường bôn-quốc Mytho chẳng?"

— Ờ, ờ, té ra bạn đây sao? Té cho tôi biết mầy. "Này bạn, cơ sao bạn lại ra dến mồn nỏ như vậy? Người bèn trả lỏi cũng tôi: Bạn ơi, bạn chớ hỏi dến chi, bạn nhắc dến thì chẳng khác nào bạn dùng một lưới grom bèn, một lòng sùng mà bạn giết tôi. Người vĩa nói, dỏi trong mỗ luy. Tôi lấy làm lạ hỏi bạn tôi rằng: Bạn cơ sao bạn nói những lỏi ấy như vậy. Xin bèn khá hãy làm sự cho tôi nghe thử. Người đáp: "Này bạn ơi! Kể từ lúc dỏi ta sum hiệp, khi chén trà, đĩa thuốc, yếm ấm cùng nhau, ăn chung một măm, ngủ chung một mùng. Ấc bạn cũng rõ tình ý, cách ăn, nết ở của tôi lắm chớ. Mà ngày nay lẽ nào tôi lại vì một linh riêng khổ nỏ như tôi đây, tôi đành giũn bạn hay sao, xin bạn chớ ngại rồi đây tôi cũng sẽ cho bạn rõ, cái thắm trạng của tôi, từ dỏi ta phân tay xa cách, kể ở, người đi; cần như lỏ, trước khi tôi đi cùng bạn, xin bạn khá an tâm mà và dỏ vào tai, chớ dưng thối lại cùng tôi dỏi chi cả, nghe

không bạn.

Tôi đáp: tôi vãng lỏi bạn đó. Thời hạn này tôi hết đi. Người nói: Như vậy, thì tôi mới lỏ cùng bạn nghe.

Bạn ơi! tôi giũm mỗ lỏi xin lỏi cùng bạn. Mà bạn cũng chẳng nên dỏ lỏi chấp nhứt tôi là một đũa không dỏ chút lương tâm mà cư xử, với cái danh giá với cái tiếng dỏi dỏm-siêm, như thế thì tôi là một đũa không có lương tâm rồi đó bạn. Này bạn ơi! lỏi thật là một đũa vô tài, vô ích, cho dỏi, thật có đó bạn, vì dũa mà tôi danh..... người nói dến đây, dỏi trong luy tuông lá chĩa, nghe ngao nói chẳng ra lỏi, Tôi thấy vậy cũng mủi lòng và hỏi: Tại sao mà bạn danh, danh sao? Xin bạn cho tôi biết chút nỏ, kéo dỏ lòng tôi nứt-ức lắm bạn à. Người liền lao nước mắt và đáp: Bạn chớ hỏi, để tôi thuật tiếp rồi chừng nhỏ yếu sức cơ sao lại sức cộp đang đây bạn sẽ rõ, cũng chẳng muộn; ngày nay tôi biết ăn năng lại thì muộn rồi bạn ơi. Như vậy thì cái "tinh dục" nỏ thật là ác, nó ác không miệng nào là cho xiết, không ngời bút nào viết cho ra. Đây tôi chơm biết rằng bạn cũng đã thấy rõ trước mắt bạn rồi, tôi chẳng cần tỏ về thêm chi nhiều cho nhảm tai bạn cũng là vô ích. Số là như vậy, bạn hãy ráng nghe cho rõ nỏ nghe!!

Một hôm, trong lúc ngày, bãi trường, nhơn trời chiều mát mẻ, gió thu nhẹ tách rất nên mát mẻ vô cùng. Tôi mới tính trước hồng mát, sau dạo xem cảnh vật (Thật tôi mới bước ra đường, dỏm thảng rưng một con đường.

THỊNH-TÂN-PHẬT TỰ TÂN-ĐẠT
ELEVÉ DESSINATEUR - (GIADINH)
(Còn nữa)

Thời sự

THẦN MEN NHẬP XÁT

Đêm thứ năm ngày 18 Novembre 1926, tại Chầu-thanh Cánhơ vào lỏi 7 giờ có tên..... không rõ ở đâu mà đi sớm, tuột cả quần áo trần truồng, lỉnh lủn-cánh thấy vậy bèn lại bắt dẩu vào bót ông cò. Đến bót mới hay chủ chàng say rượu. Ông cò liền ẵa lịnh đem chàng gởi dười khám lạng. Được lịnh chủ lịnh và thầy dỏi liền mời cậu đi ngay. Nhưng cậu chẳng chịu đi dỏi dỏi dỏi, thết chủ lịnh phải xốc dỏ cậu mà dắt đi. Lúc đi dảng rất vui, chủ say thì ngời ngời, người lỉnh cũng sụt lủnng tới, chẳng khác nỏ hát bộ diễn lúc Dịch-Thanh năm cũ. Xuống tới nơi, cậu biết diêm bất lợi bèn gờ tay nơi để đi về, nhưng bị say quá nên tinh thần sút kém mà phải bị chủ lịnh xô dỏi vào khám.

Than ôi! Dân Nhựt đồng rũi nhau bỏ rượu; còn ta thì hàng thấy kẻ say té đường, thế thì có đáng buồn chũng, đáng hổ chũng?

Trà-vinh

MƯƠN XE-MÁY LẬU NGÀY QUÁ

Ngày 11 Novembrx 1926, tên Nguyễn-văn-Hội kèn là Sảng đến tiệm chệc Nguyễn-Kiệt mượn một cái xe-máy đạp lịen L. V. D. để chạy dạo chơi ở Chầu-thanh. Chàng rõ tên Hội chạy mấy trăm mầy ngàn tên theo vòng-lớn vòng-nhỏ ở Chầu-thanh Trà-vinh; mà từ 7 giờ sớm mai bữa 11 cho dến lỏi bữa 15 Novembre cũng chưa thấy đem xe về trả cho chủ xe. Chệc Nguyễn-Kiệt là chủ xe, sợ cho tên Hội chạy lạc đường đem xe về không được, nên phải dến bót mượn ông Cò làm ơn sai lịnh tuần kiểm giắt giũm nỏ về kéo lỏi nghiệp nỏ đi lạc nỏ. Mà quả vậy, lịnh kiểm tới chợ Base mới gặp được tên Hội bèn dẩu nỏ về, ông Cò thấy ó có hơi mệt-mỏi lắm, vì luôn 5 ngày ngồi xe-máy mà chạy, nên ông báo nỏ vô khám nằm nghỉ khỏe.

NGỒ BỐ TỪ NỊ

Ciệt Tăng-Đức là người huôn-bản ở Chầu-thanh Trà-vinh có thiếu của khách-tru Ly-Khuôn một ngàn đồng học (điều quá lỏ).

Đã nhiều lần Ly-Khuôn dỏi hỏi mà Tăng-Đức cứ trơ mặt-dạ mãi làm cho Ly-Khuôn tức lòng dảm dỏn vô tòa

kiện Tăng-Đức rồi lạng an giao cho Trưởng-Tòa bắ Tăng-Đức giam thẩu. Bởi vậy ngày 15 Novembre rồi đây chệc Tăng-Đức phải bị xỏ-khảm.

MỘT VỤ CƯỚNG DÂM

Tên Trần-Tám 31 tuổi, nhà ở lạng Hương-diễn (Trà-vinh) gần cha mẹ con nhỏ Nguyễn-thị-Tinh 11 tuổi. Ngày 11 Novembre rồi đây, độ lúc 4 giờ chiều, Thị-Tinh qua nhà tên Tám được mượn bộp-quẹt về nhòm lũa nấu cơm. Quí dục ở tù cho tên Tám, nên khi nỏ thấy thị-Tinh vô nhà nỏ, phần lỏi lúc đó có một mình nỏ ở nhà vãn-vẻ, phát động dục lỉnh, quyết ý bẻ dỏn non một chuyện. Tám bèn tay mướn nói: "hộp quẹt qua dỏ trong buồng, em bước vô dỏ mà lỷ" Thị-Tinh ngờ thật đi vô, Tám lỏc vô theo ra tay ôm dỏ thị-Tinh xuống. Tôi nghiệp cho con chớ hỏi, để tôi thuật tiếp rồi chừng nhỏ yếu sức cơ sao lại sức cộp đang đây bạn sẽ rõ, cũng chẳng muộn; ngày nay tôi biết ăn năng lại thì muộn rồi bạn ơi. Như vậy thì cái "tinh dục" nỏ thật là ác, nó ác không miệng nào là cho xiết, không ngời bút nào viết cho ra. Đây tôi chơm biết rằng bạn cũng đã thấy rõ trước mắt bạn rồi, tôi chẳng cần tỏ về thêm chi nhiều cho nhảm tai bạn cũng là vô ích. Số là như vậy, bạn hãy ráng nghe cho rõ nỏ nghe!!

Xong việc, ba-nái ta thả dũa nỏ chạy về, rên khóc và kể tự-sự với cha mẹ nỏ, bèn tri hó bắt tên Tám giải nọi vụ lên Tòa, quan Biện-lý phả cho quan Lương-y khám xẽ.

GAO MÀN AN TRỘM TRẦU CỦA THỎ

Hương-chủ Kim-Lon ở lạng Kim-Đôn (Trà-vinh) trong đêm 8 rặng 9 novembre 1926 có tên Thạch-Túch 41 tuổi lến dến dưởi trộm hết 3 con trâu. Kim-Son bèn theo dưởi nỏ trỏc được Thạch-Túch giải lên tòa về tội an trộm trâu.

BẮT ĐƯỢC BỢM

Tại làng Hòa-lục (Trà-vinh) đêm 8 Novembre rồi đây, hương-quản đi tuần lỏi 10 giờ khuya bắt dến 2 tên bợm là Nguyễn-văn-Sang và Trần-văn-Say với dỏ vật nỏ là lủ, áo quần...vv...

Hỏi chúng nỏ dỏ vật ấy của ai? chúng nỏ trả lỏi mỗ-ở, nên hương

AI CHO PHÉP MÀY LẤY CHỒNG TAO

Nguyễn-thị-Lý vì có lòng ghen cho Thạch-thị-Chinh (gái thỏ) ở lạng Long-dực (Trà-vinh) từ tình với chồng mình. Ngày 8 Novembre rồi đây Nguyễn-thị-Lý gặp Thạch-thị-Chinh tại giữa chợ. Hai dảng lỏi qua tiếng lại xỉ xỏn với nhau một hồi, mầu ghen chạy rần lến óc bèn xốc vô ấu dỏ, véo...ngất... làm tuổi buổi; la ó lến lỉnh áp vô bắt 2 nàng về cho ông Cò phạt.

THẮNG NHỎ GIÀN HÙNG

Thắng nhỏ Nguyễn-văn-Hội mới nỏn 13 tuổi mà đã tập tành gian tham ngày 8 Novembre 1926 úc 8 giờ sớm mai, tại chợ Trà-vinh, nỏ thũ lủi chớ nhóm dỏn; gười đi qua lại trước tiệm chệc; Hội bèn thỏ tay chộp 1 dỏi giấy rồi giồng Dẻ dẩu chệc thấy bực rược theo nỏm óc tấ 3, 4 bộp tay còn kêu lỉnh bắt dẩu về bót.

ĂN CƯỚP ĐÁNH CHỆC

Đêm 15 Novembre lỏi 11 giờ khuya có một dẩn ăn cướp lỏi động cửa đánh chệc Trần-Chĩa ở lạng Sơn-Lang (Trà-vinh) mà dứt dỏ Trần-Chĩa vĩa nỏn của, đương cự cũng quắn hung dỏ nầy nên bị chúng nỏ đánh lỏ dẩu và gẫy hết một cánh tay mặt. Khủng tai-vết bị mất cả tay dảng chừng 300.000.

Lạng có truy tìm bắt được 4 tên: 1. Nguyễn-văn-Gạo, 2. Tân-văn-Minh, 3. Kim-Ei, 4..... giải lên tòa

Y THẾ HIẾP CỎ

Tên chệc Lai-Binh ở Ba-hóa (Trà-vinh) có mượn một tên bợm Annam là Nguyễn-văn-Bang. Hôm bữa 11 Novembre rồi đây, lúc lao chui dến, tên Ban rũi lảm bẻ hết một cái dến, chệc Lai-Binh ý thế xách cây đánh chưởi tên Ban, đánh cho dến dỏi tên Ban đi dỏ hết nỏ. Cha mẹ tên Ban hay được cơ tác, không nghe cho chệc ý của nầy; bèn đem con vô Tòa dẩu cáo. Đàng dỏi vậy cho bợm nỏ hết ý của mà đánh người ta... bạn nỏ rũi lảm lỏ dỏ thì bắt thường nỏ (vậy cũng là bẻ-phần

CÓ BẢNG CẤP ĐỘ HỘI ĐẤU XẢO MỸ-NGHỆ HANOI BANG KHEN
DIPLOME DE MERITE-EXPOSITION DES BEAUX ARTS DE HANOI 1922
Cordonnerie - Chapellerie - Tonkinoise
GRAVURE SUR METAUX ET MARBRE
NGUYEN CHÍ HÒA
83, Rue-Catinat - Saigon

Kính cùng QUI-VỊ đặng rõ. Tiệm tôi có 30 thợ BẮC-KY giỏi ĐÓNG GIÀY, LAM NUN theo kiểu AU-CHAU kim thời. GIÀY đóng bằng DA-TÂY hết, NON làm bằng CÂY-MÓP thiết nhẹ, lợp NIXAM, BỐ TRẮNG VÀ BÙ-VÀNG đủ kiểu. Tôi cũng có thợ KHẮC CON-ĐẤU ĐÓNG VÀ CHẠM MỘ-BIA ĐA CẨM-THẠCH ĐỀ MA. Tôi đã BÀN-SỈ LỤC-TINH thiết nhẵn, đã có nhiều vị rất tin cậy và khen ngợi NON VÀ GIÀY của tôi am thiết kỳ càng và giá lại rẻ hơn chỗ khác nữa. Tôi cũng có BÀN GIÀY-HẠ DA LÁNG GIẾP DA-LÁNG VÀ NHUNG đủ màu GỐC BẮC-KY SƠN-ĐEN QUAI-NHUNG QUI-VỊ xa xin viết thư về thương nghị tôi sẽ hồi âm lập tức có giá BÀN-SỈ riêng thiết rẻ xin chớ tôn chiểu cho việc buôn bán của ĐÔNG-BANG ta được thành lợi trong lúc cạnh tranh này tôi hết lòng cảm ơn.

NGUYEN-CHÍ-HÒA, Kính mời

AU CHIC TONKINOIS
• LÊ-TIÊN-CHỨC •
53, Rue Catinat, SAIGON
Tiệm may đồ Y-PHUC Langsa
Thợ cắt thiết khéo và may kỹ lưỡng
Có phòng riêng mặc thử
CABARDINES DRAPS FOUR
LAINAGES SMOKING
DRAPERIES TISSUS
SERGES ANGLAIS
TUSSORS FLANELLES
• Bán •
ĐỒ CÀN Raquettes
ĐỒ CHAM "DRIVA"
SALON Giày TENNIS
TỦ THỜ Giày TÂY
TỦ BÌNH Giày HÀ
KHAY, HỘP NÓN FEUTRE
văn vắn Giày ĐÀN BÀ
CÓ BÓUCLES
Mỗi tháng có hình kiểu áo quần
• mỗi bên • Y lại liền luôn •
Xin QUI-VỊ chiểu có tôi rất cảm ơn

VOUS POUVEZ GAGNER UN MILLION
500.000, 200.000 ou 100.000 Francs en achetant une obligation
CRÉDIT NATIONAL 1920
Populaire 20 francs en souscrivant et la suite par 21 mensualités de Trente francs. Déjà les versements ont recouvert le montant du titre et on a droit à la totalité du lot gagné. Tout en participant aux tirages avec un peu d'économie, et presque sans s'en apercevoir, on devient possesseur d'un titre de lot tiré rapportant intérêt. Le Crédit National participe à 8 tirages par an, les 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre et chaque tirage comprend:
1 lot de Un million
1 lot de 500.000 francs
2 lots de 200.000 francs
3 lots de 100.000 francs
6 lots de 50.000 francs
Soit pour les 8 tirages: 20 millions de francs de lots par an.
Liste gratuite après chaque tirage.
Les chances de gagner sont donc nombreuses.
Pour y participer, veuillez adresser 20 francs au Directeur de la
BANQUE NOUVELLE
8, Rue Papère, MARSEILLE (France)
Vente conforme à la loi du 19 mars 1920 qui donne toute garantie aux souscripteurs

Giá rẻ!!! Giá rẻ!!!
KINH CUNG QUI-VỊ RỒI

Bốn-hiệu mới tiếp đặng nội kỳ viết kẹp theo túi áo "Porte plume à réservoir" à remplissage automatique, cóagra bằng metal nickel đẹp lắm, không thua gì các hiệu khác.

Giá định bán rẻ, mỗi cây..... 0\$60
Ai mua nhiều về bán lại 12 cây, giá chắc là..... 6\$00

Thứ viết này không phải xấu mà bán rẻ, cũng là viết của các xưởng Langsa gửi qua, nếu giữ giữ kỹ càng thì cũng dùng lâu đặng.

Kỳ này lại không bao nhiêu như quý vị cần dùng viết thư đến mua mau mau kẻo hết.

Xin để thư và mandat cho:

M. ĐO-VĂN-Y
Quản-lý Ấn-quán An-Hà Cánh-thơ.

Hai thư thuốc hay

Thuốc "Thiên-Thần chi xuất hoàn" là một thứ thuốc vị khí ôn-hòa chẳng luận già trẻ, đàn ông đàn bà mới ho, hoặc ho lâu ho lâu, ho ra máu ho có đờm, ho sần hậu, dùng nó trong vài ngày thì thấy giảm hẳn. Chẳng biết bao nhiêu người đã dùng rồi, đến giờ thì đến khen ngợi

chẳng cùng. Cách dùng thì khi mua thuốc sẽ có gói tờ cho cứ đó theo đó
Giá bán hộp nhỏ 5 miếng..... 0.30
Hộp lớn 10 miếng..... 0.50

Thuốc "Thiên lý vương" cứu bệnh mà Thuốc dùng toàn sửa cộp mà luyện chế ra. Là người mà đã trên năm sáu tháng mà khi dùng trong tuần lễ thì thấy sáng như thường. Thuốc nhỏ vào mắt ngứa và má lấm. Cách dùng đã biên vào trong tờ, khi mua sẽ gói theo thuốc.

Giá bán: Một vỏ..... 0\$10
Xin rặng coi chừng thuốc giả - cứ đi thư cho M. Trần-dục-Nghĩa Quản-lý Ấn quán An-Hà Cánh-thơ thời thuốc gói lại

Có bán Vô xe thượng hạng

Giá bán mới sửa lại cho những vỏ và ruột xe kéo và xe máy

HIỆU Bergougnan
thứ thượng hạng

Vỏ xe kéo mỗi cái, giá là 6.50
Ruột xe kéo mỗi cái giá là 2.25
Vỏ xe máy mỗi cái giá là 2.20
Ruột xe máy mỗi cái giá là 1.20

Có trữ bán lại:
Garage Trần-dất-Nghĩa Cánh-thơ
• A. Gianna Biên-hòa
• E. Poisson Phnom-Penh
Hàng chính cho Nam kỳ và Cao-mán
L. DESMARQUE et Cie 135 Rue d'Espagne à Saigon.

Sách mời xuất bản

Mới đây quan Tri-phủ Ninh-giang Bắc-kỳ là ông Bùi-thiện-Cẩn mới xuất bản bộ "KIM-VÂN-KIỀU CỨU TƯỚNG". Những bộ Kim-Vân-Kiều xuất bản lâu nay tưởng chưa có bộ nào giải nghĩa rõ ràng và tường-lập như bộ này. Quan Phạm-vân-Thụ Tổng-Đốc Nam-Định duyệt bộ sách này có phê rằng: Vừa đây tiếp Ông Bùi-thiện-Cẩn tri phủ Lạng-Giang đệ duyệt bộ Kim-Vân-Kiều chú giải là thủ mặc của cụ cố án Bùi-khánh-Điền soạn tập từ khi chủ bút Đông-Vân-Nhật-Báo, nghiên cứu hết nội kinh ngoại truyện, không hề sót một chữ nào suât sự chép nguyên chữ hơ, chú thích, dùng bằng quốc ngữ, tính lại mười năm bút tâm mồ hôi, mực chan nước mắt, đến nay mới thành bộ sách có giá-trị đáng công truyền.

Và trong sách này những điển-tích chép bằng chữ nho, người nào muốn học thêm chữ Hán coi thiết có ích. Ai là người thích văn nên: tương cấp nên sắm một bộ Kim-Vân-Kiều chú thích - 4y dễ vào thư phòng.

Có bán tại nhà An-quán Hậu Giang. Giá mỗi cuốn 0.70

An-Phong

Bijouterie soieries de Chine et du Tonkin

Kính trình cùng lục châu Quý khách đặng rõ: tiệm tôi mua bán hơn năm năm hân rờng hàng tàu, những là văn xuyên lãnh nhiều, cũng là hàng vườn, nhuộm đen diệu lạng thật tốt, không hề trở tôi chắc ý, vì tôi mua bán đã lâu, nên tôi hết sức lựa chọn thợ nhuộm, nhuộm tốt và hớt chăm tốt hơn các nơi khác đó cam châu, hoa tư các, cũng xá lực soạn bắc thảo, lục soạn thượng hảo đều có đủ thứ, còn hàng bắc như, bằng không thể bì kịp hàng đen của tôi, và giá: tôi bán lại rẻ. Còn đó mặc trắng như thế, thương-lược đủ thứ, tôi lãnh tại là-nội, như quý khách muốn mua vật chỉ dùng xin gửi thư đến, thì tôi sẽ gói lại liền, như vị nào muốn mua nhiều mà bán, tôi tính giá rất nhẹ, hàng tôi gửi contre remboursement.

Cao-lãnh: Nguyễn-xuân-Trước Cánh-thơ

Sách hữu ích nên mua mà xem

Nhiệt là máy Ấp-Hương-chức đặng giúp việc quan và máy Ấp Điện-Chá nấu mua đồ dầm trong nhà rất nên mua dùng trong gia đình có việc.

Giá người đời một năm cho đến tới sao cho khỏi việc này việc kia. Ấp tự nhiên ai tránh cho khỏi.

1. Vay mượn biết Phận sự Hương chức phụ tá quan Biện-lý ra thế nào? Thì mua "TUÂN-TRA-PHÁP-LỆ" của ông Võ-văn-Thom, giá là..... 2\$00

2. Muốn rõ Thủ-cách Sanh-tử hôn-thú và Bệ-dời, nên mua cuốn "SANH TỬ HÔN-THÚ" của ông Võ-văn-Thom, mới in rồi, giá là..... 2\$00

3. Muốn rõ việc kiện thưa đến Tòa cũng hết thấy những người làm dân nhà nước ra toé nào, nên mua quyển "TUNG-TỬ THIẾ-LỆ" của ông Võ-văn-Thom dịch ra chữ Quốc âm rành rỏ, giá..... 1\$40

4. Muốn biết Phận sự Hương-chức có quyền Giao-trác và thi hành án trong vụ kiện bộ của người Bôn-quốc, như Trưởng Tọa nên mua cuốn "THỰC-KIEU-MỚI" của ông Dương-văn-Men giá là..... 3\$00

5. Muốn thào vẽ vào lạng thì nhận giấy tờ Sấm và cổ điển-thờ ghe cổ trâu-bò. Chia gia-tái. Cho vay đặt nợ. Cầu chứng. Cầu niệm. Khấn và mua đất, giá đất Nhà-nước. Mướn hợp-đó đo đất; nên mua cuốn sách "SÁCH THƯỜNG DỤNG" của M. Trần-Kim, giá là..... 2\$00

6. Lúc rành rành nên coi cuốn tướng "KIM THẠCH KỶ DUYÊN" của ông Bùi-quang-Nghĩa kêu là ông Thủ-khoa Nghĩa, ấy là một án văn-chương rất đổng đổng và mấy chữ nào khó đều có giải nghĩa rõ ràng dưới mỗi trường

Nhà buôn Annam muốn cho số sách của mình được rành rỏ, thì nên mua cuốn "Phép biên chép số sách" của ông Đỗ-văn-Y Quản-lý nhà in Hậu-giang Cánh-thơ.

Sáu thứ sách nói trên đây, như Qui-vị có mua xin phụ thêm 0\$21 là tiền gửi mỗi quyển.

Có trữ bán tại Nhà in Hậu giang Cánh-thơ.

Xin viết thư và mandat cho M. Đỗ-văn-Y Quản-lý Ấn-quán An-Hà CANTHO.

Le Gérant ĐO-VĂN-Y
4, Catinat, Saigon

CANTHO LE 28-NOVEMBRE 1920 - TIRAGE: 900 EXEMPLAIRES

CANTHO - IMPRIMERIE DE L'OUEST
CANTHO - Imprimerie de l'Ouest

Sách mới lại

Grammaire C. Augé Cours préparatoire..... 0.45
Grammaire C. Augé Cours Élémentaire..... 0.60
Grammaire C. Augé Cours Moyen..... 0.80
Supérieur..... 0.90
Mémento de poche..... 1.00
Dictionnaire Larousse classique..... 3.00
Dictionnaire Armand Colin..... 4.50
Petit Larousse illustré..... 3.50
Géographie Focin Cours Préparatoire..... 0.50
Géographie Focin Cours

Elémentaire..... 0.70
Géographie Focin Cours Préparatoire..... 0.50
Arith. Laysenne Cours Élémentaire 0.50
..... id. (Livre du maître) 1.00
Choix de lectures (A. Mironneau) Cours Préparatoire..... 0.60
Choix de lectures (A. Mironneau) Cours Él. 1er degré..... 0.70
Choix de lectures (A. Mironneau) Cours 2^d degré..... 0.85
Choix de lectures (A. Mironneau) Cours Moyen 1er degré..... 1.00
Choix de lectures (A. Mironneau) Cours Moyen Certificat d'Etudes 1.10
Cartes de la Cochinchine cartonné 3.50
Cố trữ bán tại nhà in Hậu-giang, ai mua nhiều về bán lại sẽ tin huê hồng nhiều.